

MATERIALE PENTRU DIRIGINȚI
elaborate în cadrul proiectului
”Reconceptualizarea orientării profesionale și consilierii în carieră” (REVOCC)
Clasa a X-a

Modulul ” Dezvoltarea personală și proiectarea carierei”

Nr de ore	Subiecte la educația civică	Subiecte la dirigenție	Nr de ore
1	Eu și spectrul de preferințe profesionale	Eu și domeniul profesional ales	1
1	Ofertele educaționale ale sistemului de învățământ din Republica Moldova	Trasee educaționale - practici reușite	1
1	Competențele cheie și cariera	Factori care influențează decizia de carieră	1
1	Aptitudini, aspirații, scopuri în proiectarea carierei	Potențialul propriu și succesul profesional	1
1	Dezvoltarea rețelei sociale (networking)	Securitatea în rețelele sociale	1
1	Voluntariatul și traseele paralele	Voluntariatul și profesia	1
1	Ce trebuie să cunosc despre carieră: definire, aspecte, strategii	Posibilități virtuale de informare	1
1	Autoevaluarea propriului Jurnal de planificare a carierei	Etape în luarea deciziilor	1

Finalitate: Competența de proiectare a carierei

Competențe specifice:

1. Competența de autoevaluare a potențialului individual din perspectiva proiectării carierei
2. Competența de informare despre oportunitățile de evoluție în carieră și perspectivele pieței muncii
3. Competența de realizare a marketingului personal și vocațional
4. Competența de a lua decizii privind traseul educațional și profesional în baza sistemului de atitudini și valori

TEMA 1. EU ȘI DOMENIUL PROFESIONAL ALES

Mesajul 1. Asumă-ți curajul de a te privi în oglindă!

EVOCARE

Dirigintele/diriginta va desena pe tablă sau pe coli flipchart următorul tabel.

Aptitudini	Interese	Abilități	Ocupații profesionale

Elevilor li se propune să enunțe asocieri, exemple de aptitudini, interese, abilități, ocupații profesionale care vor fi notate în coloanele respective din tabel.

Sugestie: Dacă e necesar, explicați elevilor semnificația noțiunilor aptitudini, abilități.

Aptitudine - înclinație, predispoziție naturală sau obținută de a face unele lucruri, har, înclinație, vocație.

Abilitate - capacitate de a face totul cu ușurință și iscusință, dibăcie, îndemânare, pricepere etc.

REALIZAREA SENSULUI

1. Elevii vor fi împărțiți în 6 grupuri. Fiecare grup va primi câte o coală flipchart și markere.
2. Sarcina - de a reprezenta printr-o schemă compatibilitatea domeniului profesional cu aptitudinile, interesele, abilitățile și profesiile, fiind utilizate asociațiile scrise pe tablă. Fiecare echipă va avea de realizat schema compatibilității unui domeniu profesional: mediu *realist*, mediu *investigativ*, mediu *artistic*, mediu *social*, mediu *antreprenorial*, mediu *convențional*. Asigurați-vă că elevii cunosc descrierea acestor domenii (consultați informația din Fișa resursă).
3. Produsele realizate vor fi afișate în sala de clasă.
4. Elevii sunt rugați să aleagă din cele șase domenii, domeniul care i se potrivește cel mai bine, reflectând individual asupra următoarelor întrebări:
 - Ce profesie doresc să practic?
 - Ce aptitudini sunt necesare pentru practicarea profesiei alese?
 - Ce abilități posed pentru a practica profesia dată?
 - Ce abilități trebuie dezvoltate pentru a fi bun în profesia dată?
 - Dacă îmi va reuși să practic profesia dată ce interese și dorințe personale vor fi satisfăcute?

REFLECȚIE

1. Rugați elevii să se grupeze după domeniile profesionale alese și timp de 3-4 min să facă schimb de opinii referitor la alegerea făcută.
2. Invitați elevii la o discuție frontală în baza următoarelor întrebări:
 - Cu ce v-ați confruntat în realizarea schemei domeniului profesional?
 - Care este sensul realizării unei astfel de scheme a domeniului profesional?
 - Care sunt avantajele compatibilizării între resursele personale și domeniul profesional ales?
 - Care sunt riscurile lipsei de compatibilitate între resursele personale și domeniul profesional ales?
 - Ce v-a determinat să decideți în care domeniu profesional vă regăsiți?
 - Ce ați descoperit nou despre sine în timpul activității și reflecțiilor?

EXTINDERE

„Experiment științific”

”Experimentul științific” presupune căutarea unei informații rapid disponibile, versus teorie, dezvoltare de modele care explică ceea ce se observă.

După clarificarea conceptului de experiment științific, fiecare elev va avea de studiat pe parcursul unei săptămâni o persoană adultă, angajată în câmpul muncii: ce interese are, ce valori, abilități, aptitudini, pasiuni/ hobby-uri, trăsături, ce activități realizează, etc., idei ce vor fi notate într-un ”jurnal științific”. Sarcina finală a cercetătorului constă în elaborarea unei scheme care reflectă gradul de compatibilitate a resurselor personale cu profesia practică.

INDICATORI DE SUCCES

- ✓ Elevul prezintă corelația dintre aptitudini, abilități, interese și domeniul profesional.
- ✓ Elevul argumentează necesitatea compatibilității între resursele personale și profesia practică.
- ✓ Elevul apreciază gradul personal de compatibilitate dintre resursele personale și profesia dorită.

FIȘA RESURSĂ PENTRU DIRIGINTE

Descrierea domeniilor profesionale:

- **Mediul Realist:** solicită persoanei activități fizice, lucrul cu scule, aparate, mașini etc. și de aceea individul trebuie să aibă competențe tehnice care să-i permită să opereze cu lucrurile și mai puțin cu oamenii etc.
- **Mediul Investigativ:** solicită persoanei investigarea cauzelor diferitelor fenomene și căutarea de soluții la probleme prin utilizarea unor metode și tehnici specifice.
- **Mediul Artistic:** este unul deschis, liber, cu un program de lucru nestructurat, care solicită inițiativa și apreciază maximal modul personal de expresie artistică și emoțională.
- **Mediul Social:** este unul care oferă prilejul de a discuta, de a fi flexibil, de a-i asculta pe alții; domeniile educației, asistenței sociale, sănătății etc. sunt cele care pun preț pe aptitudinile de comunicare, pe atitudinea înțelegătoare, generoasă și amicală în relațiile cu alții, pe dorința de a-i ajuta pe semenii.
- **Mediul Antreprenorial:** este unul în care sunt conduși și convinși oamenii să acționeze pentru atingerea scopurilor unei organizații sau instituții, de regulă, din domeniul financiar sau economic; astfel de medii oferă putere decizională, statut social înalt și prosperitate.
- **Mediul Convențional:** este unul care presupune organizare și planificare, cu activități derulate, de regulă, în birouri și care presupun ținerea de evidențe, efectuarea de statistici, rapoarte; munca presupune ordine în documente de orice natură, activități previzibile și oarecum, rutiniere venite de la coordonatori sau șefi.

TEMA 2. TRASEE EDUCATIONALE – PRACTICI REUȘITE

Mesajul 2. Un traseu educațional bine gândit nu poate fi nereușit!

Pregătirea activității

Dirigintele va organiza în cadrul orei o întâlnire cu absolvenții ai liceului care au parcurs diferite trasee educaționale. Eventual, poate fi invitată oricare altă persoană, inclusiv părinte, disponibilă să comunice cu elevii despre propriul traseu educațional.

Se recomandă să fie persoane din localitate pentru a facilita accesul. Se va discuta din timp cu 1-2 persoane, pentru ca dirigintele să se asigure că traseul educațional planificat și urmat de invitați satisface relația *potențial personal – scopuri și obiective în viață – profesie*.

EVOCARE

Dirigintele invită elevii la o discuție:

- Dacă v-ați întâlni cu absolvenți a liceului nostru sau altor licee din localitate, ce ați dori să aflați de la ei în ce privește cariera profesională?

Dirigintele stimulează elevii pentru a formula diverse întrebări ce urmează să fie adresate persoanelor invitate.

Împreună cu elevii vor fi trasate câteva puncte de reper, de care se va ține cont în discuția cu persoanele invitate (în funcție de interesele elevilor).

REALIZAREA SENSULUI

Invitații sunt rugați să împărtășească cu elevii procesul decizional al carierei profesionale și pașii planificării și parcurgerii traseului educațional.

Dirigintele va stimula elevii să intervină cu întrebări și comentarii.

REFLECȚIE

Dirigintele/diriginta propune elevilor să se gândească la trei profesii pe care ar vrea să le practice. Apoi să o aleagă pe cea mai importantă pentru sine și să determine traseul educațional necesar de urmat. Elevilor și se va acorda timp pentru ca cei care doresc să prezinte traseul educațional propriu.

Altă variantă

În cazul în care nu este un invitat, dirigintele/diriginta va pregăti un filmuleț, găsit din surse informaționale, în care se vorbește despre reușitele în carieră a unei persoane, despre traseul educațional, despre creșterea în carieră. Elevii vor fi stimulați să analizeze mesajele transmise de persoana respectivă. Dirigintele/diriginta, la fel, poate prezenta propriul traseu educațional.

La etapa de reflecții elevii sunt rugați să răspundă la întrebările formulate la evocare.

EXTINDERE

Dirigintele va oferi întrebări, de exemplu:

- Cum v-ați simțit în discuția cu invitații?
- Ce învățăminte ați preluat de la invitați?
- De ce este necesar să determinăm traseul educațional?
- De ce informații aveți nevoie pentru a schița traseul educațional?
- Cu ce dificultăți v-ați confruntat la etapa de descriere a unui traseu educațional?
- În ce constă responsabilitatea fiecăruia în alegerea traseului educațional?
- Ce concluzii ați făcut cu referire la dumneavoastră?

Elevii primesc sarcina să discute cu 1-3 persoane, scopul discuției fiind identificarea avantajelor și oportunităților unui traseu educațional bine gândit și a riscurilor lipsei acestuia sau a unui traseu necorespunzător intereselor.

INDICATORI DE SUCCES

- ✓ Elevul manifestă responsabilitate în identificarea traseului educațional.
- ✓ Elevul descrie motivele necesității construirii unui traseu educațional.

Explorarea traseelor educaționale se referă la comportamentul sistematic de colectare a informațiilor referitoare la oportunitățile educaționale și la ocupațiile profesionale. Aceste informații sunt obținute din surse formale și informale, iar corectitudinea lor este esențială pentru a putea face alegeri compatibile cu interesele, valorile și viitoarea profesie. Întrucât oferta educațională este variată se impune consultarea și investigarea mai multor surse de informare și corelarea acestora cu necesitățile individuale.

Explorarea traseelor educaționale vizează:

- Informații despre programele de instruire și formare oferite de instituțiile educaționale.
- Informații despre numărul de locuri disponibil în diferite instituții educaționale.
- Prezentarea tendințelor, a oportunităților educaționale, a formării profesionale și influențele pe care le pot exercita acestea asupra deciziei privind traseul educațional și profesional.
- Informații cu privire la traseele educaționale oferite de diferite instituții.
- Tipuri de școli existente în diferite zone.
- Profilurile și specializările instituțiilor educaționale.
- Condiții de admitere, școlarizare, facilități și dotări existente.
- Calitatea pregătirii (statistici ale rezultatelor la examenul de bacalaureat, numărul de absolvenți care obțin un loc de muncă, proiecte).
- Studiul comparativ al ofertelor: numărul de locuri, clase, filiere, specializări etc.

Sursele de informare pot fi materiale tipărite, sisteme computerizate de informare, materiale audio-vizuale.

TEMA 3. FACTORI CARE INFLUENȚEAZĂ DECIZIA DE CARIERĂ

Mesajul 3. Poate e dificil, dar e posibil!

Pregătirea activității

Dirigintele va invita la oră 1-2 persoane care sunt dispuse să participe la activitate și să împărtășească elevilor experiența lor în luarea deciziilor privind cariera profesională.

EVOCARE

Dirigintele/diriginta solicită elevilor să-și amintească ultima decizie pe care au luat-o, decizie ce ține de activitățile școlare și extrașcolare.

Elevii urmează să mediteze/să răspundă în caiet la următoarele întrebări:

- Decizia este în concordanță cu valorile mele?
- Peste un oarecare timp, când voi privi înapoi, aș putea să regret sau nu?
- Ce factori m-au influențat să iau decizia dată?
- Care sunt efectele pe termen scurt?
- Care ar putea fi consecințele pe termen lung?

Elevii vor fi rugați să formuleze și să facă referință la o singură idee vizavi de decizie, factori și efectele acesteia.

REALIZAREA SENSULUI

1. Elevii vor fi împărțiți în 5 grupe. Sarcina va fi - identificarea factorilor care influențează luarea deciziei privind cariera:
 - Factorii personali
 - Factorii familiari
 - Factorii de mediu
 - Factorii sociali
 - Mass-media
2. Persoanele invitate sunt rugate să enumere strategii de a face față influențelor negative în decizia privind cariera, apelând la experiența lor și a altora.
3. Prezentări și discuții.
4. Persoanele invitate vor fi rugate să împărtășească experiența personală în ce privește decizia de carieră.
5. Dirigintele/diriginta va stimula elevii să adreseze întrebări.

Discuții:

- Dacă ați pune pe o balanță între factorii interni și cei externi ce influențează alegerea profesiei, care ar fi ponderea acestora pentru fiecare din voi? Argumentați răspunsul.
- Explicați rolul tradițiilor din familie în alegerea profesiei.
- Demonstrați prin exemple influența mass-mediei în alegerea profesiei.
- Ce impact are prestigiul profesiei asupra tinerilor care sunt în prag de decizie?
- Ce acțiuni veți întreprinde pentru depășirea factorilor de influență negativă?

REFLECȚIE

Elevii sunt rugați să scrie 3 lucruri pe care le-au învățat în timpul activității, 2 lucruri pe care le-au știut și s-au confirmat și o întrebare la care nu au primit răspuns.

EXTINDERE

Elevii vor realiza un proiect de cercetare asupra influenței surselor mass-media în procesul de luare a deciziei în carieră asupra adolescenților.

INDICATORI DE SUCCES

- ✓ Elevul prezintă dorințele și temerile în legătură cu viitorul său profesional.
- ✓ Elevul exprimă o opinie referitoare la viitorul său profesional.
- ✓ Elevul descrie viitorul său profesional în baza unui algoritm.

TEMA 4. POTENȚIALUL PROPRIU ȘI SUCCESUL PROFESIONAL

Mesajul 4. Valorifică potențialul, muncește și obține succes!

EVOCARE

Dirigintele/diriginta va invita elevii la discuție, utilizând următoarele întrebări/sarcini:

- Descrieți ce reprezintă potențialul propriu.
- Explicați ce este talent și vocație.

- Apreciați pe o scală de 0 la 10 care din factorii potențialului propriu contribuie la succes profesional: aptitudini, abilități, interese, valori, motivație, talent, vocație. (Lista factorilor va fi scrisă pe tablă).
- Care alți factori ai potențialului propriu ați adăuga în lista de mai sus. (Dirigintele analizează împreună cu elevii propunerile și completează lista).
- Ce semnifică pentru voi „a fi persoană de succes”? (Dirigintele scrie pe tablă cuvintele-cheie din răspunsurile elevilor)

REALIZAREA SENSULUI

1. Dirigintele roagă elevii timp de 5 minute să-și amintească o persoană din viața lor pe care au admirat-o și/sau o admiră mult în continuare pentru succesele și realizările sale în plan profesional.
2. Elevii vor nota majoritatea succeselor și realizărilor persoanei date, după care vor scrie ce aptitudini, abilități, competențe, caracteristici posedă persoana dată, care după părerea lor i-a ajutat să atingă aceste performanțe.
3. Elevii vor fi împărțiți în 5 grupuri. Urmează prezentarea persoanei admirate de către fiecare participant în cadrul grupului format.
4. Dirigintele propune elevilor să lucreze în continuare asupra unui mini proiect de dezvoltare personală, răspunzând la următoarele întrebări:
 - Ce calități și/sau comportamente posed eu la moment?
 - Ce calități și/ sau comportamente vreau să preiau de la persoana dată pentru a avea succes?
 - Ce calități doresc să-mi dezvolt în continuare?
 - Ce trebuie să fac concret pentru a-mi dezvolta aceste calități?
 - Cum aș putea folosi persoana dată ca resursă pentru dezvoltarea personală?

REFLECȚIE

1. Elevii rămân în grupurile formate.
2. Fiecare grup va primi câte o „definiție” a succesului profesional. (Fișa resursă)
3. Elevii sunt rugați să opteze Pro sau Contra ideii expuse în fișă, să formuleze argumente întru susținerea părerii. Elevii sunt rugați să vină cu dovezi din experiența persoanelor de succes cunoscute și să formuleze o concluzie.
4. Fiecare grup prezintă – definiția, argumente, dovezi, concluzie.

EXTINDERE

Elevii vor realiza un interviu proiectat în viitor cu „persoana de succes din sine” (la lecție sau acasă). Dirigintele va sugera repere pentru interviu:

- Cine sunt Eu?
- Cum am reușit să ating performanțele?
- Ce rol au jucat valorile în atingerea succesului profesional?
- Care sunt factorii care mi-au asigurat succesul profesional?
- Ce abilități și deprinderi am dezvoltat pentru a atinge performanțele?
- Ce lecție de viață am învățat din experiența proprie?

INDICATORI DE SUCCES

- ✓ Elevul definește indicatorii succesului profesional.
- ✓ Elevul explică relația dintre potențialul propriu și succesul profesional.
- ✓ Elevul descrie profilul unei persoane de succes.

FIȘA RESURSA

1. Să ai succes nu presupune să respecti o rețetă, nu înseamnă să deții anumite trăsături speciale, calități, competențe, abilități sau atitudinea corespunzătoare, ci să ai pachetul optim cu toate acestea îmbinate, personalizat nevoii tale în atingerea scopului dorit.
2. Succesul reprezintă efectul produs de relația dintre așteptările, obiectivele personale urmărite și rezultatele obținute. În carieră, abilitățile personale și competențele profesionale utilizate eficient într-un cadru predefinit, conduc la performanțele dorite.
3. Persoană care vrea să atingă succesul trebuie să își folosească puterile, valorile și avantajele, dar în același timp, trebuie să fie conștientă de obstacolele care vor apărea pe drum și care fac parte din acest proces.
4. Succesul este o stare, reflectată în interior și la exterior. Succesul profesional înseamnă cunoașterea calităților personale și încrederea în acestea, și este direct proporțional cu munca depusă și pasiunea pentru atingerea lui.
5. Succesul se referă la o poziție importantă în ochii lumii, sau la o slujbă de pe urma căreia provin mulți bani și toate plăcerile materiale și confortul pe care acesta îl implică.

TEMA 5. SECURITATEA ÎN REȚELELE SOCIALE

Mesajul 5. Filtrează informația și nu te rătăci în rețea!

Pregătirea activității

Dirigintele va solicita 2-3 elevi să cerceteze și să pregătească o prezentare a paginilor web ale instituțiilor de învățământ (școli profesionale, colegii, universități etc.) din Republica Moldova și din alte țări.

EVOCARE

Dirigintele propune elevilor să identifice avantajele și dezavantajele internetului în procesul de informare privind alegerea profesiei și a traseului educațional. (de evitat discuțiile generale despre avantajele și riscurile internetului)

Varianta 1

Pentru realizarea sarcinii elevii vor fi împărțiți în 4 echipe. Fiecare echipă va primi câte o coală de flipchart și markere. Sarcini pentru echipe timp de 5 min:

- Echipa 1 – identifică minimum 3 avantaje și 3 dezavantaje ale internetului în construirea traseului educațional.

- Echipa 2 – identifică minimum 3 avantaje și 3 dezavantaje ale internetului în dezvoltarea carierei.
- Echipa 3 – identifică minimum 3 avantaje și 3 dezavantaje ale internetului în dezvoltarea personală.
- Echipa 4 – identifică minimum 3 avantaje și 3 dezavantaje ale internetului în alegerea profesiei.

Echipele prezintă produsul discuțiilor.

Dirigintele/diriginta solicită elevilor să formuleze concluzii.

Varianta 2

Sarcina poate fi realizată frontal. Dirigintele va nota pe tablă avantajele și dezavantajele propuse de elevi.

Dirigintele/diriginta solicită elevilor să formuleze concluzii.

REALIZAREA SENSULUI

1. Elevii ce au studiat pagini web ale instituțiilor de învățământ (școli profesionale, colegii, universități, etc.) din țară și din străinătate sunt solicitați să expună rezultatele cercetării.
2. În timp ce au loc prezentările, elevii sunt rugați să răspundă în scris la întrebarea - Ce trebuie să cunoaștem despre instituția de învățământ aleasă?

REFLECȚIE

1. La finele prezentărilor elevii for forma grupuri constituite din 4-5 persoane si timp de 5 min vor enumera criteriile de alegere a unei instituții de învățământ.
2. Dirigintele solicită elevilor să expună rezultatele discuțiilor, intervenind, la necesitate, cu sugestii și recomandări (Fișa resursă).

EXTINDERE

În baza criteriilor de alegere a unei instituții de învățământ, elevii vor avea sarcina de a elabora fișa a două instituții diferite (de ex. un colegiu și o universitate din Republica Moldova, două universități din țări diferite, un colegiu și o școală profesională etc.)

INDICATORI DE SUCCES

- ✓ Elevul manifestă atitudine critică față de informațiile expuse pe internet cu referire la dezvoltarea profesională și profesională.
- ✓ Elevul cercetează site-uri ale instituțiilor de învățământ.
- ✓ Elevul selectează instituția de învățământ în baza unor criterii stabilite.

FIȘA RESURSĂ PENTRU DIRIGINTE

Criteriile pentru alegerea unei instituții de învățământ

- Brandul și prestigiul instituției
- Brandul cadrelor didactice - profesori renumiți în domeniul predat
- Numărul de locuri la buget
- Numărul de locuri la contract
- Alte servicii oferite de instituție fără taxe

- Criteriile de selecție la admitere
- Amplasarea blocurilor de studii și transportul disponibil
- Programul de studii și curricula potrivite intereselor
- Posibilitatea de angajare după absolvire
- Posibilitățile și condițiile de cazare/campus
- Activități extracurriculare

Pentru alegerea instituțiilor de învățământ din afara țării se va ține cont de următoarele aspecte:

- Limba vorbită acolo, limba de studiu și abilitățile lingvistice personale.
- Abilitatea de a se adapta la un nou context cultural.
- Posibilitățile financiare.

TEMA 6. VOLUNTARIATUL ȘI PROFESIA

Mesajul 6. Vrei să ai succes și să fii fericit, ajută pe cineva!

EVOCARE

Dirigintele/diriginta inițiază o discuție cu elevii:

- Cine poate fi voluntar?
- Care activități sunt considerate de voluntariat?
- De ce credeți că oamenii fac voluntariat?
- Ce înțelegeți prin voluntariat spontan și voluntariat organizat?

REALIZAREA SENSULUI

1. Dirigintele/diriginta repartizează fiecărui elev câte un tabel (Fișa resursă) sau îl desenează din timp pe tablă și elevii îl fac în caiete. Apoi solicită să elaboreze o listă de activități de voluntariat pe care ar dori să le desfășoare în localitate/comunitate, notând motivele personale și posibile beneficii.
2. În grupuri câte 4 elevii discută produsele individuale.
3. Dirigintele solicită fiecărui grup de elevi să enumere câte 3 activități de voluntariat ce pot fi desfășurate în localitate/comunitate, reieșind din cele trecute în tabele. La fel, să enumere 5 beneficii ale activității de voluntariat. Apoi sugerează elevilor să identifice în baza rubricii beneficii legătura dintre voluntariat și profesie.
4. Dirigintele va nota pe tablă/flipchart activitățile și beneficiile.

REFLECȚIE

Dirigintele stimulează elevii să formuleze concluzii în baza întrebărilor:

- Cum a fost pentru voi să completați tabelul?
- După discuția în grup ce concluzii formulați pentru voi personal?
- Explicați relația dintre motivație, activitatea de voluntariat și activitatea profesională?

EXTINDERE

Elevii pot forma grupuri de inițiativă pe grupuri de interese privind voluntariatul și apoi realiza un plan de acțiuni (activitate de caritate, rezolvarea unei probleme din comunitate/cartier, protejarea spațiilor verzi, activități de susținere și de agrement pentru copiii din centre comunitare etc.)

Sugestie: stimulați elevii să-și imagineze rolul de voluntar, fără să se simtă obligați de a face voluntariat.

Alte variante:

1. Invitarea unei persoane care a avansat în carieră grație activităților de voluntariat.
2. Invitarea unui consultant pentru a oferi suport în realizarea unui plan de acțiuni de voluntariat. Persoana poate fi reprezentant ONG, specialist în problemele tineretului etc.

INDICATORI DE SUCCES

- ✓ Elevul analizează motivele personale de implicare în activitatea de voluntariat.
- ✓ Elevul identifică beneficiile voluntariatului pentru viitoarea carieră.
- ✓ Elevul determină opțiunile de voluntariat din localitate/ comunitate.

FIȘA RESURSA

Activitatea	Motivația	Beneficii
1.	a. _____ b. _____ c. _____	a. _____ b. _____ c. _____
2.	a. _____ b. _____ c. _____	a. _____ b. _____ c. _____
3.	a. _____ b. _____ c. _____	a. _____ b. _____ c. _____

TEMA 7. POSIBILITĂȚI VIRTUALE DE INFORMARE

Mesajul 7. Fii conectat în mod sigur pe networking!

EVOCARE

Dirigintele/diriginta invită elevii la o discuție despre rețelele de socializare:

- Ce rețele de socializare cunoașteți?
- Ce rețele de socializare utilizați voi?
- Care este scopul/ ce urmăriți prin utilizarea rețelelor de socializare?
- Cum pot fi utilizate rețelele de socializare în scopul dezvoltării profesionale?

REALIZAREA SENSULUI

1. Clasa de elevi este împărțită în grupuri câte 4-5 persoane.
2. Fiecare grup va primi textul din *Fișa resursă 1* pentru lectură.
3. Dirigintele/diriginta enunță problema „*Efectele și securitatea în rețelele de socializare*”, explică sarcina și strategia de realizare prin tehnica SWOT.
4. Grupurilor li se repartizează coli flipchart și markere, pe care sunt trecute unul din cadranele SWOT (puncte forte, puncte slabe, dificultăți/riscuri/bariere, oportunități).
5. Sarcina elevilor va fi să acumuleze opinii pentru un anumit cadran în baza textului și a experienței proprii sau a altor persoane.
6. La expirarea timpului se trece la analiza ideilor.

În timpul prezentărilor dirigintele va stimula elevii să argumenteze opiniile.

O altă variantă

Clasa poate fi organizată pentru lucru în plen, frontal, oricine are vreo idee, în legătură cu problema discutată, o enunță și dirigintele sau elevii o vor scrie pe tablă.

REFLECȚIE

Elevii sunt rugați să elaboreze 3 strategii de securitate personală în rețelele sociale.

Prezentări. Discuții.

EXTINDERE

Elevii vor primi sarcina să cerceteze funcționalitatea rețelelor sociale după anumite criterii. (Fișa resursă 2)

INDICATORI DE SUCCES

- ✓ Elevul prezintă avantajele și riscurile rețelelor de socializare.
- ✓ Elevul exprimă opinii referitoare la utilizarea rețelelor de socializare.
- ✓ Elevul își stabilește reguli de securitate în rețelele de socializare.

FIȘA RESURSĂ 1

Rețele de socializare și networking

LinkedIn este cea mai mare rețea de socializare profesională, unde poți lua contact cu specialiști din domeniul tău. Este important nu doar să ai conexiuni, ci și să faci parte dintr-o rețea activă, pentru a fi informat cu ceea ce se întâmplă în domeniul tău de activitate.

Poți utiliza rețeaua socială **Facebook** pentru a găsi noi oportunități de job-uri sau de dezvoltare a carierei, făcând cunoscută în mediul contactelor tale dorința de a te angaja sau de a-ți schimba locul de muncă. În acest sens, trebuie să acorzi atenție pozei de profil, precum și informațiilor menționate, care trebuie să aibă un caracter profesional. Dacă vizezi o anumită companie care are cont pe Facebook, îi poți da like și astfel, vei fi la curent cu toate noutățile postate de aceasta.

Indiferent de rețeaua de socializare utilizată, dezvoltarea rețelei de contacte este esențială. În acest sens, poți parcurge următoarele etape:

- Intră în grupuri profesionale din domeniul sau domeniile care te pasionează, în care lucrezi sau în care ai vrea să lucrezi. Participă la evenimentele organizate de acestea pentru că vei avea posibilitatea să întâlnești oameni cu care ai lucruri în comun și astfel vei îmbina utilul cu plăcutul.

- Poți contacta specialiști ale căror activitate ai urmărit-o și, într-un mod diplomat și cât mai concis, să te prezinți și să îți exprimi dorința de a afla informații despre un anumit domeniu sau poți solicita ajutorul pentru soluționarea unei probleme cu care te confrunți.
- Odată stabilite relațiile, acestea trebuie întreținute. Spre exemplu, dacă persoana cu care ai luat contact te-a ajutat cu un sfat, ai putea să o ții la curent cu evoluția lucrurilor.

Cu toate acestea două mari aspecte se evidențiază de la bun început: securitatea părții tehnice și securitatea personală a utilizatorului.

În mod bizar, din punct de vedere al securității utilizatorului, marea slăbiciune a rețelelor sociale sunt tocmai punctele lor tari. Astfel, rețelele sociale încurajează și facilitează interacțiunea deschisă între utilizatori care se cunosc între ei sau au preocupări comune, dar astfel legăturile se diluează cumva sau chiar se pierd.

Odată ce o informație a fost postată online, ea și-a pierdut caracterul privat. Cu alte cuvinte, cu cât postezi mai multe informații despre persoana ta, cu atât ești mai vulnerabil. Trebuie luat în calcul că informațiile personale postate pot fi folosite împotriva ta sau împotriva prietenilor din lista sau cercul tău. Cu cât postezi mai multe informații, cu atât livrezi mai multă "muniție" celor capabili să-ți spargă contul, să intre din contul tău în cel al prietenilor sau asociaților, să-ți instaleze viruși sau troieni și multe alte intervenții prin care poți fi păgubit. La fel, nu trebuie de uitat și faptul că rețelele sociale abundă în crackeri, infractori de drept comun sau chiar concurenți de afaceri ori rivali politici, iar toți aceștia studiază mediul online pentru identificarea de victime.

FIȘA RESURSĂ 2

					
Nume	Facebook	LinkedIn	Twitter		
Grupul țintă/ audiența primară					
Pentru ce este potrivit?					
Beneficiul major					
Riscurile					
Strategie de securitate					

TEMA 8. ETAPE ÎN LUAREA DECIZIILOR

Mesajul 8. Ești făuritorul destinului, deci asumă-ți decizia!

EVOCARE

Dirigintele/diriginta prezintă elevilor etapele de luare a unei decizii. Dacă e posibil etapele sunt tipărite separat pe foi A4. sau sunt scrise de mână. Etapele sunt afișate în ordine greșită. Elevii sunt rugați să rearanjeze etapele de luare a unei decizii în ordinea corectă. (Fișa resursă)

- Care sunt riscurile omiterii unor etape în decizia de carieră?
- Cât de important este să parcurgem anumite etape în luarea unei decizii?

REALIZAREA SENSULUI

1. Elevii vor primi tabelul cu etapele de luare a deciziei în carieră. (Fișa resursă)
2. Dirigintele va solicita elevilor să studieze tabelul și să adreseze întrebări dacă au neclarități.
3. Elevii vor începe să realizeze sarcina în clasă și vor continua acasă.
 - Cum v-ați simțit în timpul completării tabelului?
 - Care din aceste etape credeți că este mai ușoară, care este mai dificilă?
 - Ce vă face să credeți așa?
 - De ce aveți nevoie pentru a depăși obstacolele în luarea deciziei în carieră?

Sugestie: Pentru a evita monotonia pot fi incluse discuții după completarea fiecărei etape a luării deciziei.

REFLECȚIE

Elevii sunt solicitați să comenteze enunțurile:

- Deciziile legate de carieră nu au nimic de-a face cu viața personală.
- Activitățile extrașcolare stimulează procesul decizional în ce privește cariera.
- "O decizie reală este măsurată prin faptul că te-ai îndreptat către o acțiune nouă. Dacă nu există o acțiune, înseamnă că nu ai fost cu adevărat hotărât." - Tony Robbins

EXTINDERE

Elevii vor alege o persoană semnificativă/importantă pentru ei și vor discuta despre procesul de luare a deciziei în carieră. Vor urmări dacă persoana a parcurs etapele de luare a deciziei sau nu. În ambele situații elevii vor evalua gradul de satisfacție profesională, efectele și consecințele de lungă durată.

INDICATORI DE SUCCES

- ✓ Elevul cunoaște etapele de luare a unei decizii.
- ✓ Elevul își asumă responsabilitatea pentru decizia de carieră.
- ✓ Elevul realizează primii pași în luarea deciziei de carieră.

Etape în luarea deciziei**D** – Definește activitatea**E** – Enumeră opțiunile**C** – Colectează informațiile despre opțiuni**I** – Investighează aspectele pro și contra referitoare la opțiuni**D** – Decide care este cea mai bună variantă**E** – Elaborează un plan de acțiuni**Etape în luarea deciziei de carieră**

Etape și întrebări în luarea deciziei	Răspunsuri
<p>1. <i>Definește activitatea:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - La ce se referă decizia mea cu adevărat? - Ce trebuie să fac și până când? - Care sunt resursele mele? 	
<p>2. <i>Enumeră opțiunile:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Care sunt alternativele? - Care sunt posibilele căi de acțiune? - 	
<p>3. <i>Colectează informațiile despre opțiuni:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Care sunt informațiile despre mine ce pot fi relevante, de exemplu, domeniile de interes, aptitudinile, abilitățile și calitățile personale? - Cine mă poate ajuta? - Unde pot găsi informațiile de care am nevoie? 	
<p>4. <i>Investighează aspectele pro și contra referitoare la opțiuni:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Care sunt avantajele și dezavantajele fiecărei acțiuni? - Cât/ce mă costă (timp, efort) să pun în aplicare aceste alternative? - Care pot fi dificultățile cu care mă pot confrunța? - Care este calea optimă pentru mine? 	
<p>5. <i>Decide care este cea mai bună variantă:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Cum elimin alternativele inutile? - Cine trebuie să aibă un cuvânt de spus în decizia mea? - Când trebuie să iau decizia (nu cumva prea devreme sau prea târziu?) - Care este legătura dintre decizia pe 	

<p>care o iau acum cu alte decizii viitoare?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Care sunt consecințele probabile ale alegerii unei opțiuni anume? - Am și un plan de rezervă? 	
<p>6. <i>Elaborează un plan de acțiuni:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Cum voi implementa decizia luată? - Un plan de acțiune ar fi de folos? - Sunt destul de insistent? - Cum îmi voi revizui decizia, astfel încât să o pot schimba dacă este necesar? 	

RESURSE BIBLIOGRAFICE

1. Băban, A. *Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere*, 2009.
2. Birkenbihl V., *Antrenamentul comunicării sau arta de a ne înțelege*, Editura Gemma Press, București, 1997.
3. Bocoș, M., *Instruire interactivă*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2002.
4. Cartaleanu, T.; Cosovan, O.; Goraș-Postică, V.; Lîsenco, S.; Sclifos, L., *Formarea competențelor prin strategii didactice interactive*, Centrul Educațional PRO DIDACTICA, Chișinău, 2008.
5. Călineci, M. *Cunoașterea elevului*, Ed. a 2-a, rev. Educația 2000+, București, 2009.
6. Chicu V (coord.), *Formarea continuă a cadrelor didactice în contextul educației centrate pe cel ce onvață*, CEP USM, Chișinău, 2010.
7. Chirică, S., Andrei, D., Ciuce, C. *Aplicații practice ale psihologiei organizaționale*, 2009.
8. *Consilierea și orientarea în carieră – ghid pentru studenți și absolvenți*. Universitatea Politehnică din București, Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră, 2008.
9. Cosmovici A., Iacob L., *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași, 1999.
10. Cristea G., *Managementul lecției*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.
11. Cucuș, C., *Pedagogie*, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2006.
12. Dalat, Y. *Ghidul reușitei tale profesionale*, Editura Polirom, Iași, 2003.
13. Dandara O., *Ghidarea și proiectarea carierei în contextul educației permanente*. Chișinău: CEP USM, 2012.
14. Dandara, O., Mija, V. *Proiectarea carierei și ghidarea în carieră : Suport metodologic pentru elevii și cadrele didactice din învățământul secundar vocațional-tehnic*. CEP USM, Chișinău, 2014.
15. Jigău, M. *Consilierea carierei. Compendiu de metode și tehnici*. Editura SIGMA, București, 2007.
16. Joiță E., *Management educațional*, Polirom, Iași, 2000.
17. Gheorghe, A., Mățan, I., Maței, M. *Dirigenția și consilierea. Ghid metodologic*. Editura Alexandru Gheorghe, Craiova, 2004.
18. *Ghid de implementare a curriculumului modernizat pentru treapta liceală* (la diferite discipline), Ministerul Educației al Republicii Moldova, Proiectul “Educație de calitate în mediul rural din Republica Moldova”, Ed. Cartier, Chișinău, 2010.
19. Goleman D., *Inteligența emoțională*, Editura Curtea Veche, București, 2001.

20. Colwell, P. *Cheia succesului*, Editura Polirom, Iași, 2003.
21. Gulei, M-E., Serea, A. *Orientarea și consilierea în carieră: ghidul profesorului*. Editura Spiru Haret, Iași, 2011.
22. Gulei, M-E., Serea, A. *Orientarea și consilierea în carieră: manualul elevului*. Editura Spiru Haret, Iași, 2011.
23. Guțu VI. (coord.), *Educația centrată pe cel ce învață*. Ghid metodologic, CEP USM, Chișinău, 2009.
24. Guțu VI. (coord.), *Psihopedagogia centrată pe copil*, CEP USM, Chișinău, 2008.
25. Ionescu, M. *Demersuri creative în predare și învățare*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2000.
26. Ionescu M., Radu I., *Didactica modernă*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2001.
27. Iucu, R. *Managementul și gestiunea clasei de elevi*, Polirom, Iași, 2000.
28. Lemeni, G., Axente, A. *Consiliere și Orientare. Ghid de educație pentru carieră. Activități pentru clasele IX-XII/SAM*, 2004.
29. Lemeni, G., Miclea, M. *Consiliere și Orientare. Ghid de educație pentru carieră*, 2010.
30. Minder, M., *Didactica funcțională*. Obiective, strategii, evaluare, Ed. Cartier, București, 2003.
31. Măgurianu, L. A., Azoitei, N. D. *Un ghid mic pentru o carieră mare*. ediția a II-a revizuită, Asociația Alternative Sociale, Iași, 2006.
32. Nicu, A. *Strategii de formare a gândirii critice*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007.
33. Salomia, E., Marcinschi, M. *Ghidul carierei mele*. București: Centrul Educația 2000+, 2002.
34. Schaffer, R. *Introducere în psihologia copilului*, 2010.
35. Sclifos L., Goraș-Postică V.ș.a., *O competență-cheie: a învăța să înveți*. Ghid metodologic, Chișinău, C. E.PRO DIDACTICA, 2010.
36. Succesul profesional: ghidul profesorului și al consultantului voluntar/ Junior Achievement Romania, București, 2012.
37. Papuc, I., Albu, M., Jurcău, N. *Procesul decizional managerial în sfera educațională*, 2011.
38. Pease A., Garner A., *Limbajul vorbirii-arta conversației*. Editura Polimark, București, 1994.
39. Temple, Ch.; Steele, J.L.; Meredith, K.S., *Aplicarea tehnicilor de dezvoltare a gândirii critice*. Centrul Educațional PRO DIDACTICA, Chișinău, 2003.
40. Tomșa Gh., *Consilierea și orientarea în școală*. Casa de Editură Viața Românească, București, 1999.